

អ្នកស៊ើបអង្កេត

តួនាទីរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការវាយប្រហារខែតុលាឆ្នាំ ២០១៥

លើអ្នកនយោបាយប្រឆាំង

សង្ខេប

ពេលថ្ងៃត្រង់ថ្ងៃទី ២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៥ មនុស្សប្រមាណជាង ២០ នាក់ បានវាយប្រហារដ៏សាហាវគំណាងរាស្ត្រប្រឆាំងពីរនាក់ នៅពេលពួកគេចេញពីវដ្តសភាកម្ពុជា បន្ទាប់ពីបាត់បង់កម្មសិទ្ធិស្នាក់នៅនៅខាងក្រៅអាគារវដ្តសភា ។ គង់ សភា និង ញ៉ាយ ចំរើន មកពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ (គសជ) ត្រូវបានអូសចេញពីឡានពួកគេ និងរងនូវការដីដំ ទាត់ទាត់ និងលោតទុក្ខាភ័យ ។

សភា និង ចំរើន រងរបួសពាសពេញខ្លួន ។ សភា បាក់ក្បាលច្រមុះ ហើមនិងជាំលើក្បាល ។ ការទាត់ទាត់ជាច្រើនដើរនៅលើខ្នង បណ្តាលឱ្យឈឺយ៉ាងខ្លាំងនៅត្រង់ចង្កេះ ។ រូបគេគ្រុតម្រាមដៃ និងជាំស្មងដើង ។ ក្រដាសត្រចៀកស្តាំរបស់គាត់ត្រូវរំហែក បណ្តាលឱ្យធ្វើការរះកាត់ ។ ចំរើន បានបាក់ផ្ចឹងកែវ ៣ កន្លែង ។ គាត់ត្រូវរះកាត់ផ្ចឹងកែវភ្នែក រយៈពេល ៥ ម៉ោង ដោយផ្ចឹងខាងក្រោមនៃរង្វង់ភ្នែកបានបាក់ចូលទីក្នុងរង្វង់ភ្នែក ធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ភ្នែក ។ គាត់ក៏ត្រូវបាក់ក្បាលច្រមុះ បាក់ធ្មេញមុខមួយ ជាំកែវខាងឆ្វេង និងឈឺដើមទ្រូងខ្លាំងផងដែរ ។

មិនយូរប៉ុន្មានក្រោយការវាយប្រហារ ថ្ងៃទី ២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៥ គង់ សភា បាននិយាយប្រាប់អង្គការឃ្លាំមើល សិទ្ធិមនុស្ស អំពីអ្វីដែលបានកើតមានឡើងនៅពេលគាត់បានចាកចេញពីបរិវេណវដ្តសភា ។

ខ្ញុំឃើញប្រុសម្នាក់ឈរនៅពីមុខឡានយើង មានវិទ្យុទាក់ទងក្នុងដៃ ។ គួរកើតឡានយើងបានឈប់ដើម្បីជឿសវាងបុកគេ ។ ប្លែងមនុស្សប្រហែល ២០-៣០ នាក់ បានឡោមព័ទ្ធជុំវិញ ហើយម្នាក់ពាក់មួកក្រហម មកពីចំរើមថ្នល់ម្ខាងទៀត បានបើកទ្វារឡានត្រង់កន្លែងខ្ញុំអង្គុយ រួចទាញខ្ញុំចេញពីឡានដោយមានមនុស្សពីរនាក់ទៀតជួយ ។

ខ្ញុំចាំថា នៅពេលពួកគេកំពុងដីខ្ញុំក្នុងឡាន និងទាញចេញពីឡាន មានម្នាក់និយាយថា “ហ្នឹង ស្មានថាហ្នឹងខ្លាំងឬ?” ។ ខ្ញុំបានរើបម្រះចេញពីពួកគេ និងចូលក្នុងឡានវិញ ប្រាប់តែគេអូសខ្ញុំចេញពីឡានម្តងទៀត ហើយដាល់ផងទាត់ទាត់ខ្ញុំផង ។ ខ្ញុំចាំថាពួកគេប្រហារ និងលែងចាំអីច្បាស់ គ្រាន់តែចាំបានថាត្រូវបានពួកគេទាញខ្ញុំចេញពីឡានបីដងដាច់ពីគ្នា ។ លើកចុងក្រោយពួកគេបានចូលទៅក្នុងឡានហែកដើរខាងក្រោមហោះបោះខាចង់បានការប្រយុទ្ធគ្នា ។

ញ៉ាយ ចំរើន បាននឹកឃើញថា៖

ដល់ខ្ញុំបានចេញតាមទ្វារចំរើនហើយ យើងបត់ស្តាំ ហើយខ្ញុំឃើញ សភា កំពុងត្រូវគេវាយប្រហារក្នុងឡានគាត់ ។ ពួកគេនៅឆ្ងាយពីយើងប្រហែល ១០ ម៉ែត្រ ។ ខ្ញុំចាំថាខ្ញុំបានឃើញគេបាលពីរនាក់ នៅប្រហែល ៥ ម៉ែត្រពីយើង គ្រាន់តែឈរមើលទេ មិនបានធ្វើអីដើម្បីបញ្ឈប់ការវាយប្រហារ ។

គួរដក់ខ្ញុំបានព្យាយាមថយឡានយើងទៅក្រោយ តែថយមិនរួចដោយមានឡានដទៃទៀតកំពុងតែចង់ចេញតាមទ្វារដែលនៅពីក្រោយយើង ។ ក្រោយនោះបន្តិច មនុស្សយ៉ាងតិច ១០ នាក់ បានឡោមព័ទ្ធជុំវិញខ្ញុំ ដោយកាន់នៅក្នុងដៃស្តីម្យ៉ាងដែលខ្ញុំមិនស្គាល់ ។ ខ្ញុំចាំថាពួកគេប្រហារថា “បើកទ្វារ! បើកទ្វារ! អាហ្នឹងដែរ” ចង្អុលមកខ្ញុំ ។ ប្រុសម្នាក់ កាន់វិទ្យុទាក់ទង ដែលប្រើដីបែកបង្អួចខ្ញុំ ដើម្បីបើកទ្វារ និងទាញខ្ញុំចេញ ។ គួរដក់ខ្ញុំ ត្រូវបានគេដីក្បាលពីក្រោយ ធ្វើឱ្យភ័យខ្លាំង ប៉ុន្តែគេទុកគាត់ក្នុងឡានមិនធ្វើអីទេ ។

ខ្ញុំដួលលើដី ហើយគ្រាន់តែចាំថា ពួកគេបានដាល់និងទាត់ទាត់ប្រសាចមកលើខ្ញុំ ហើយបានព្យាយាមខំរងអស់ពីកម្លាំង តែខ្ញុំមិនអាចបញ្ឈប់ការវាយប្រហារបានទេ ។ ខ្ញុំសន្លប់ ។

ខ្ញុំបានឃើញវីដេអូដែលគេបង្ហាញ [តាមបណ្តាញសង្គម នៅពេលក្រោយមក] ថាមានអ្នកណាម្នាក់ បានលោតទុក្ខាភ័យលើដើមទ្រូងខ្ញុំ តែរឿងនេះខ្ញុំមិនចាំទេ ។

ថ្ងៃបន្តបន្ទាប់មក មានប្រតិកម្មយ៉ាងខ្លាំងរបស់ខ្មែរ ចំពោះការវាយប្រហារដ៏សាហាវ និងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយទូលំទូលាយ ។ លើសពីនេះ សហរដ្ឋអាមេរិក សហភាពអឺរ៉ុប និងការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបានសិទ្ធិមនុស្ស បានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ផ្តោលទោសការវាយប្រហារប្រឆាំងនឹងសេចក្តីព្រួយបារម្ភ និងអំពាវនាវឱ្យអ្នកប្រព្រឹត្តទទួលខុសត្រូវ។

មួយអាទិត្យក្រោយកើតហេតុ មនុស្សចំនាត់ ឈ្មោះ សុត វ៉ានី, ចាយ សារិទ្ធ និង ម៉ៅ ហៀន ដែលគេហៅថាជា “ជនរងគ្រោះ” ---

និងត្រូវបានចាត់ទុកថាជាជនរងគ្រោះកើតហេតុ បាន “សារភាព” ថាពួកគេជាអ្នកវាយប្រហារ ហើយបានត្រូវដាក់ឃុំឃាំងចាំការជំនុំជម្រះ ហាក់ដូចជាចំណាត់ការមួយ រៀបចំដើម្បីបិទបាំង ជាជាងគាស់កាយចេញការទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ ទីបំផុតនៅដល់ណា ។

តាំងពីដំបូងដល់ចប់ ការវាយប្រហារថ្ងៃទី ២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៥ មានលក្ខណៈសំគាល់ទាំងស្រុងនៃប្រតិបត្តិការរបស់កម្លាំងសន្តិសុខរដ្ឋាភិបាល ។ មុនមួយថ្ងៃកើតហេតុ នៅប៉ារីស ហ៊ុន សែន ប្រធានគណបក្សកាន់អំណាច គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា (គបក) បានប្រតិកម្មទៅនឹងការតវ៉ាប្រឆាំងទស្សន៍វិទ្យារបស់គាត់នៅទីនោះ ដោយការគម្រាមកំហែងជាចំហ ធ្វើការសងសឹក គសជ វិញ ។ កម្លាំងសន្តិសុខ បានសម្រួលដល់បាតុកម្មប្រឆាំង គសជ នៅខាងក្រៅរដ្ឋសភា ជាការផ្ទុយទៅនឹងឱកាសដទៃទៀត ដែលនគរបាលប្រតិកម្មយ៉ាងសាហាវ និងពេលខ្លះដោយហិង្សាដើម្បីកំហើញ ឬបំបែកបាតុកម្មដោយសន្តិវិធីរៀបចំដោយ គសជ សហជីពកម្មករ សកម្មជនដីធ្លី និងក្រុមសង្គមស៊ីវិលដទៃទៀត។ លើសពីនេះទៀត សាក្សីបានចង្អុលឃើញនៃការរដ្ឋប្បវេណីការដ្ឋានអង្គការរបស់ ហ៊ុន សែន ផ្ទាល់ ស្លៀកពាក់ស៊ីវិល ធ្វើជាស្នូលនៃអ្នកចូលរួមបាតុកម្ម ។ ចុងបញ្ចប់ ផ្ទុយទៅនឹងការបដិសេធនិងការនិយាយក្រឡិក្រឡា ពីដំបូងរបស់រដ្ឋាភិបាល និងកងទ័ព ឯកសារផ្លូវការសម្ងាត់នៅចុងឆ្នាំ ២០១៥ បានកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកជាប់ឃុំ ៣ នាក់ ថាជាបុគ្គលិកបញ្ជាការដ្ឋានអង្គការ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការដ្ឋានអង្គការរៀងក្តីរបស់ពួកគេ ទោះបីជាពួកគេទទួលបានមិនបានធ្វើតាមបញ្ជាពីថ្នាក់លើក៏ដោយ តែដោយសារកំហឹងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ទេ ។

នៅថ្ងៃទី ២ ខែវិច្ឆិកា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានរាយការណ៍ថា បុគ្គលិក “យោធា” ៣ នាក់ នៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ(ខម) មាន សុត វ៉ានី, ម៉ៅ ហៀន និង ចាយ សារិទ្ធ បានចូលសារភាពដោយស្ម័គ្រចិត្ត ចំពោះអាជ្ញាធរ បន្ទាប់ពីការអំពាវនាវជាសាធារណៈរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ដើម្បីឱ្យពួកអ្នកវាយប្រហារគេចុះចូល ។ ទាំងបីនាក់ ត្រូវបានគេឃើញយ៉ាងច្បាស់ក្នុងវីដេអូដែលបានផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយ ក្នុងចំណោមក្រុមអ្នកវាយប្រហារយ៉ាងច្រើននោះ ។

រដ្ឋាភិបាលបាននិយាយថា ក្នុងពេលជាប់ឃុំ អ្នកទាំងបីនាក់ “សារភាព” ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ថាពួកគេបីនាក់គត់ បានប្រព្រឹត្តការវាយប្រហារទៅលើសមាជិកសភាទាំងពីរនាក់ នៃ គសជ ។ តាមការរៀបរាប់ផ្លូវការ នៃសេចក្តីថ្លែងរបស់ពួកគេ អ្នកបីនាក់បាននិយាយថា ពួកគេបានធ្វើអំពើនេះដោយខ្លួនឯង ដោយកំហឹងផ្ទាល់ខ្លួនដោយពួកគេត្រូវបានអ្នកនយោបាយ គសជ ចោទប្រកាន់ថាជា “អាយ៉ង” យួន ។

ដោយរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានតាមដានយ៉ាងខ្លាំងក្លា ក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិ ថាមិនត្រូវបណ្តោយឱ្យកើតមាននិទ័យភាពចំពោះការវាយប្រហារដ៏គន្លើនបែបនេះ អ្នកទាំងបីនាក់ ត្រូវបានដាក់ទៅឱ្យធ្វើការជំនុំជម្រះនៅថ្ងៃទី ២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ចំពោះបទប្រព្រឹត្តហិង្សាដោយចេតនាមានស្ថានទម្ងន់ទោស និងបទធ្វើឱ្យខូចខាតដោយចេតនាមានស្ថានទម្ងន់ទោស ទៅលើឡានមួយរបស់សមាជិកសភា គសជ ជាបទល្មើសត្រូវផ្តន្ទាទោសរួមជាមួយគ្នា ឱ្យជាប់គុករហូតដល់ ១០ ឆ្នាំ ។

នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែមេសា និងនៅពេលសវនាការបន្ថែមនៅថ្ងៃទី ១០ ខែឧសភា អ្នកទាំងបីនាក់ បានសារភាពជាសាធារណៈ ថាពួកខ្លួនបានធ្វើការវាយប្រហារ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពួកគេបានបដិសេធផ្តើយសំណួរអំពីតម្លៃបញ្ហារបស់បញ្ហាការដ្ឋានអង្គការ ។ ការដាក់បង្ហាញរបស់ពួកគេ ហាក់ដូចជាមានបំណងការពារអ្នកផ្សេងទៀត ដែលអាចបានចេញបញ្ជា ឬបានចូលរួម ក្នុងការរៀបចំផែនការ និងអនុវត្តការវាយប្រហារ ។ ចៅក្រមក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការត្រួតត្រាដោយ គបក ហាមមិនឱ្យសួរអំពី តើពួកគេបានទទួលបញ្ជាឱ្យចូលរួមក្នុងការវាយប្រហារ បានប្រកាសថា ខ្លួននឹងចេញសាលក្រម នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែឧសភា ។

កម្លាំងសន្តិសុខធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាម ហ៊ុន សែន និង គបក មានការទទួលបានការគាំទ្រចំពោះការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ការ គ្រប់គ្រង ការចាប់ខ្លួន និងការចោទប្រកាន់មិនឈរលើច្បាប់ និងការវាយប្រហារលើរូបកាយនៃពួកអ្នកប្រឆាំងនយោបាយ សកម្មជនសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកណាដែលគេយល់ថាជាអ្នកទិញនគរណបក្សកាន់អំណាច តាំងពីច្រើនទសវត្សរ៍មកហើយ ។ ប៉ុន្តែ ការវាយប្រហារថ្ងៃទី ២៦ ខែតុលា លើសមាជិកសភាប្រឆាំងពីរនាក់នៅខាងក្រៅរដ្ឋសភា ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយគ្រប់គ្រង សូម្បីតែដោយបទដ្ឋាននៃកម្ពុជាបស់ ហ៊ុន សែន ក៏ដោយ ។ ដោយហេតុនេះ អង្គការឃ្លាំមើល សិទ្ធិមនុស្ស បានខិតខំធ្វើការស្រាវជ្រាវស៊ើបអង្កេត មិនត្រឹមតែទៅលើការវាយប្រហារនេះទេ ប៉ុន្តែទៅលើអ្វីដែលគេចោទថាជាប្រភពនៃការវាយប្រហារផងដែរ ។

អង្គការឃ្លាំមើលសិទ្ធិមនុស្ស បានសម្ភាសន៍ជាមួយជនរងគ្រោះពីការវាយប្រហារ ពេលពួកគេកំពុងតែសម្រាកទទួលបានការព្យាបាលស្ថាប័នបុគ្គលិក ទៅប្រទេសថៃ ហើយបានទទួលបានព័ត៌មានពីសាក្សីអំពីបាតុកម្មនិងការវាយប្រហារ និងបុគ្គលិករងគ្រោះ ដូចជានិស្សិតដែលបានដឹងពីអង្គការអង្គការរបស់ ហ៊ុន សែន ។ អង្គការឃ្លាំមើលសិទ្ធិ មនុស្ស និងពួកអ្នកស៊ើបអង្កេតសិទ្ធិមនុស្សទៀត ក៏បានពិនិត្យផងដែរនូវឯកសារមិនបានរៀបចំឡើយនិងជាផ្លូវការ, របាយការណ៍របស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាភាសាខ្មែរ អង់គ្លេស និងភាសាដទៃទៀត, រូបថត និងវីដេអូ, រួមទាំងដែលបានថតក្នុងពេលបាតុកម្ម និងការវាយប្រហារ ដោយអ្នកតាមដានសិទ្ធិមនុស្សយកបាន ឬបង្ក្រាមហ្វេសប៊ុក និងប្រភពគំនិតដទៃទៀត និងទិន្នន័យក្នុងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត បង្ហាញពីលំនៅដ្ឋានរបស់បុគ្គលិកបញ្ជាការអង្គការរដ្ឋបាល ។

យើងបានគាល់កាយចេញនូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធជាមួយកម្លាំងកងអង្គការរបស់ ហ៊ុន សែន រួមមានដើមកំណើត ការអីត្រី ការពង្រាយបច្ចុប្បន្ន, ការចាត់តាំង និងខ្សែរយៈបញ្ជាការ របស់ពួកគេ ដែលនៅទីបញ្ចប់ឡើងដល់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ អង្គការអង្គការ យូអេសប៊ិច ល្បីល្បាញនៃសិទ្ធិមនុស្ស រួមមានការវាយប្រហារដោយគ្រាប់បែកដៃ ថ្ងៃទី ៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៩៧ លើមីទីញាយដឹកនាំដោយ សម រង្ស៊ី មេដឹកនាំប្រឆាំង ដែលបានសម្លាប់យ៉ាងហោចណាស់ ១៦ នាក់ និងធ្វើឱ្យរបួសលើសពី ១៥០ នាក់ ។ ថ្វីបើ ការិយាល័យលើបង្កើតសហព័ន្ធរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក (FBI) បានសន្និដ្ឋានថាអង្គការអង្គការរដ្ឋបាលជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងការវាយប្រហារនេះក៏ដោយ ក៏រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមិនបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតពិតប្រាកដទេ ហើយពួកអ្នកប្រព្រឹត្តិកម្មត្រូវបាននាំខ្លួនទៅឱ្យតុលាការដើម្បីកែប្រែកិច្ចការសាល់តែសោះ ។

របាយការណ៍ក៏បានរៀបរាប់អំពីការទាក់ទងគ្នារវាងកម្លាំងកងអង្គការ និងក្រុមសង្គម ដែលស្ថិតនៅជួរមុខនៃបាតុកម្មប្រឆាំង គសជ ក្នុងខែតុលា ក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ និងកន្លែងផ្សេងទៀតទូទាំងប្រទេស ។ ទាំងនេះរួមមានអង្គការយុវជនលំអៀងទៅខាង គបក ដែលនៅពេលវាយប្រហារនោះបានហៅខ្លួនឯងថា សេនាតា និងកងទ័ពដែលត្រូវបានទទួលបញ្ជាឱ្យធ្វើការជួបជុំដូចនេះដោយប្រដាប់អាវុធ និងស្លៀកពាក់កសណ្ណាន ។

នាយទាហានខ្មែរថ្នាក់ខ្ពស់មួយចំនួន និយាយជាសម្ងាត់ បានអះអាងថា នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានគេជឿជាក់ទៅថាការចោទប្រកាន់ និងកាត់សេចក្តីតែ សុត វ៉ានី, ម៉ៅ ហៀន និង ថាយ សារិទ្ធ គឺក្នុងបំណងចំបាត់ការសង្ស័យថា “ថ្នាក់លើ” នៃរដ្ឋាភិបាល ជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងការវាយប្រហារនេះ ។ ការជុំជម្រះ អ្នកទាំងបីនាក់នេះ បានធ្វើមិនដឹងមិនល្អអំពីភស្តុតាងដែលមានអ្នកផ្សេងទៀតជាច្រើន ដែលមានការពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ក្នុងការវាយប្រហារនេះ ។ មានការខកខានមិនបានចាត់ឱ្យពួកអ្នកដាក់ផែនការ និងរៀបចំការវាយប្រហារ ដែលអាចមានអ្នកមុខអ្នកករនយោបាយនិងយោធាថ្នាក់ខ្ពស់ ។

អង្គការឃ្លាំមើលសិទ្ធិមនុស្ស សូមសំដែងជាថ្មីម្តងទៀត ការរំពាវនាវរបស់ខ្លួនឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតដោយពេញលេញ និងដោយឯកភាព ចំពោះការវាយប្រហារថ្ងៃទី ២៦ ខែតុលា ថាការស៊ើបអង្កេតផ្លូវច្បាប់នេះ មានការគាំទ្រ ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ និងគ្មានការជ្រៀតជ្រែករបស់រដ្ឋាភិបាល និងគួរឱ្យមានការរិះគន់សេចក្តីមានភាពត្រឹមត្រូវចំពោះមុខតុលាការកម្ពុជា នូវពួកអ្នកទទួលបានស្រ្តីទាំងអស់ នៃការវាយប្រហារ ដោយមិនខ្វល់ ថាពួកគេមានឋានៈ និងតួនាទី បែបណាក៏ដោយ ។

អនុសាសន៍

ជូនវាជម្លោះវិបាកកម្ពុជា

- ធ្វើជាបន្ទាន់ មិនលំអៀង និងហ្មត់ចត់ ការស៊ើបអង្កេតបន្តលើលទ្ធភាពនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់នាយកាហាន និងបុគ្គលិក បញ្ជាការដ្ឋានអង្គរក្ស និងមន្ត្រីយោធានិងអង្គការវិបាកកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលសម្រេចយោធាលើមរត្តមិទ្ធិ និងមេដឹកនាំនិងសមាជិកនៃ សេនាភាគ និងអង្គការយុវជនដទៃទៀត ដែលអាចទទួលខុសត្រូវក្នុងការវាយប្រហារថ្ងៃទី ២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ ទៅលើ គង់ សភា និងភ្នំយ ចំរើន ។
- ធានាធ្វើទោប្រកាន់ត្រឹមត្រូវ លើពួកអ្នកកម្រើត្រូវបានដាក់ក្នុងការធ្វើផែនការ រៀបចំ អនុវត្ត អនុញ្ញាត ឬធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ការស៊ើបអង្កេតអំពីការវាយប្រហារថ្ងៃទី ២៦ ខែតុលា មិនខ្វល់ថាអ្នកនោះមានឋានៈ ឬតួនាទី ជាអ្វីក៏ដោយ ។
- តាមរយៈនីតិវិធីតម្លាភាព បង្កើតគណៈកម្មការឯករាជ្យមួយ ដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេតជាបន្ទាន់ និងដោយហ្មត់ចត់ និងធ្វើអនុសាសន៍ដល់ប្រព័ន្ធតុលាការ សម្រាប់ធ្វើការកាត់ទោប្រកាន់ ។
- ចាត់តាំងជាគណកម្មការឯករាជ្យ នៃអតីតសមាជិកអង្គការអនុវត្តច្បាប់ ចៅក្រមចូលនិវត្តិ និងសមាជិកសហគមន៍សិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា ដែលមនុស្សទាំងបីប្រភេទនេះទទួលបានការគោរព និងធានាថាគណកម្មការមិនមានទទួលបានឥទ្ធិពលពីគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ រៀបចំកម្លាំងសន្តិសុខ និងអង្គការអង្គការវិបាកកម្ពុជា ។
- សុំជំនួយពីការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងការគាំទ្រពីអន្តរជាតិដទៃទៀត និងសហការដោយពេញលេញជាមួយការិយាល័យឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និងអ្នកផ្សេងទៀត ឱ្យជួយធានា ឯករាជភាព ភាពមិនលំអៀង និងគួរឱ្យជឿទុកចិត្តបាន ដល់ការស៊ើបអង្កេតបន្តនេះ ។
- ធានាឱ្យគណកម្មការទទួលបានដោយពេញលេញ ឯកសារផ្លូវការមានពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ មានអំណាចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ និងឱ្យសាក្សីបង្ហាញខ្លួន និងផ្តល់សក្ខីកម្ម, មធ្យោបាយមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីផ្តល់កិច្ចការពារចាំបាច់ដល់សាក្សី និងអំណាចធ្វើសេចក្តីឆ្លងកាណែសាធារណៈក្នុងពេលនិងក្រោយការស៊ើបអង្កេតរបស់ខ្លួន រួមមានការឆ្លើយតបចំពោះប្រតិកម្មផ្លូវការណាមួយលើការងាររបស់ខ្លួន ។
- ផ្តល់អំណាចដល់គណកម្មការ ដើម្បីធ្វើអនុសាសន៍ជាសាធារណៈ ដល់ការព្រួយ ការដកចេញ ការដាក់ទណ្ឌកម្មវិន័យ និង/ឬ ទោប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌលើអ្នកណាដែលខ្លួនកម្រើត្រូវបានដាក់ជាមុខដោយខ្លួនឯង/ឬមានការទទួលខុសត្រូវក្នុងការវាយប្រហារ ។
- ធានាថាការក្តីត្រូវបានធ្វើដោយឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង ស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិនៃការកាត់ក្តីដោយត្រឹមត្រូវ ។
- ដេញចោល អ្នកណាដែលត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទព្រហ្មទណ្ឌ ចេញពីកងកម្លាំងសន្តិសុខ និងក្តីត្រូវបានផ្លូវការណាមួយ ។

ចំពោះអ្នកផ្តល់ជំនួយអន្តរជាតិដល់ប្រទេសកម្ពុជា

- អំពាវនាវជាសាធារណៈ ដើម្បីឱ្យមានការគាំទ្រសកម្ម ដល់អនុសាសន៍ខាងលើ ។
- គាបសង្កត់ឱ្យមានការកែទម្រង់ព័ត៌មាននៃកម្លាំងសន្តិសុខកម្ពុជា រួមមាន អង្គការអង្គរក្ស កុំឱ្យពាក់ព័ន្ធនឹងនយោបាយ និងធ្វើឱ្យពួកគេទៅជាវិជ្ជាជីវៈ រួមមានហាមឃាត់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពមេបញ្ជាការកម្លាំងសន្តិសុខ មានតួនាទីផ្លូវការឬមិនផ្លូវការ ជាថ្នាក់ដឹកនាំក្នុងគណបក្សនយោបាយ និងពីការផ្តល់ប្រទូលបញ្ជា ដែលមានបំណងប្រើប្រយោជន៍បុគ្គលនយោបាយឬគណបក្សនយោបាយ។
- ពង្រឹងការខិតខំ ដើម្បីគាបសង្កត់ឱ្យបង្កើតសេវាយុត្តិធម៌ និងអយ្យការ ឯករាជ្យ និងវិជ្ជាជីវៈ រួមមានការអនុម័តដោយអង្គការវិបាកកម្ពុជា នូវវិធានការណ៍ចាំបាច់ដើម្បីកែទម្រង់ ឬដាក់ជំនួសឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គរក្សដែលមានវិធានការនយោបាយបច្ចុប្បន្ន ។ បញ្ឈប់តួនាទីត្រួតត្រាក្នុងការដាក់ស្តង់ដារ របស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ លើគុណភាព ។
- បញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់ដល់អង្គការវិបាកកម្ពុជា តាំងពីជាងពីរទសវត្សរ៍ហើយ តាំងពីការចុះហត្ថលេខានៃកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីស និងការអនុម័តរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៣ ការកែទម្រង់កងទ័ព នគរបាល តុលាការ និងស្ថាប័នដទៃទៀត ដើម្បីធ្វើឱ្យទៅជាវិជ្ជាជីវៈ និងចាកផុតពីការគាបសង្កត់របស់ គបក គឺមានសារសំខាន់ណាស់ជាចាំបាច់ ហើយថាបើមិនដូច្នោះទេជំនួយអន្តរជាតិដល់ប្រទេសកម្ពុជានឹងត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃឡើងវិញ ។